

Handläggare
Gabriella Luoma
Telefon: 08-50814287

Till
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd 2026-05-20

Skrivelse om oro för rekrytering till högerextrema aktivklubbar bland barn och unga

Svar på skrivelse från (L)

Förvaltningens förslag till beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd har mottagit en skrivelse från Peter Backlund (L) och Urban Rybrink (L) som uttrycker oro för rekrytering av barn och unga till högerextrema aktivklubbar. Rektorer i södra Stockholm har observerat tecken på radikalisering och skribenterna önskar en tydligare lägesbild av stadsdelsförvaltningens arbete mot våldsbejakade extremism.

Stadsdelsförvaltningen redovisar att arbetet mot våldsbejakande extremism är integrerat i stadens brottsförebyggande arbete. Samverkan med exempelvis utbildningsförvaltningen och polisen sker via samverkansformen SSPF (skola, socialtjänst, polis och fritid) och genom gemensamma åtaganden i lokal överenskommelse. Sociala insatser och kompetenshöjande arbete tillsammans med Stockholms stads riktlinjer används för att förebygga och upptäcka extremism.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Bakgrund

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd har mottagit en skrivelse från Peter Backlund (L) och Urban Rybrink (L). Skrivelsen inkom den 19 februari 2026 och handlar om oro för rekrytering till högerextrema aktivklubbar bland barn och unga.

Ärendet

Ärendet rör en inkommen skrivelse som uppmärksammar oro för rekrytering av barn och unga till högerextrema aktivklubbar. Rektorer på skolor i södra Stockholm har informerat vårdnadshavare att de observerat tecken på högerextrema tendenser

och försök till rekrytering. Föräldrar har även uttryckt oro. Aktivklubbar beskrivs som små, organiserade nätverk med fokus på kampförberedande aktiviteter, gemenskap och hypermaskulint ideal.

Mot denna bakgrund önskar skribenterna en tydligare bild av stadsdelsförvaltningens arbete kring detta och ställer följande frågor:

1. Hur ser stadsdelsförvaltningens aktuella lägesbild ut vad gäller förekomst av aktivklubbar eller annan högerextrem rekrytering bland barn och unga i stadsdelen, och hur sker samverkan med skola och polis kring detta?
2. Finns det tydliga rutiner och kompetensstöd för medarbetare att agera vid signaler om radikaliserings, inklusive i digitala miljöer?
3. Hur säkerställs att kommunala lokaler och träningsytor inte utnyttjas av grupper med koppling till våldsbejakande extremism?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av Avdelning förebyggande och främjande.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen lämnar svar på frågorna i skrivelsen nedan.

1. ***Hur ser stadsdelsförvaltningens aktuella lägesbild ut vad gäller förekomst av aktivklubbar eller annan högerextrem rekrytering bland barn och unga i stadsdelen, och hur sker samverkan med skola och polis kring detta?***

Arbetet mot våldsbejakande extremism (VBE) utgör en integrerad del av stadens brottsförebyggande arbete som har sin utgångspunkt i stadens trygghetsprogram samt i samverkansöverenskommelsen med Polismyndigheten. Stadsdelsförvaltningen ingår i en lokal samverkansöverenskommelse tillsammans med lokalpolisområde Globen och Farsta, utbildningsförvaltningen och trafikkontoret. Den lokala samverkansöverenskommelsen reglerar samverkan och villkor mellan samverkansparterna i det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet. Inom den lokala samverkansöverenskommelsen är unga i risk för destruktivt beteende samt kriminella miljöer och livsstilar två prioriterade områden. Bland annat har stadsdelsförvaltningen prioriterat kompetenshöjande insatser kopplat till psykisk ohälsa, VBE och orosanmälningar så att medarbetare som kommer i kontakt med barn och unga tidigt kan identifiera ett destruktivt normbrytande beteende.

Inom samverkansformen för SSPF (skola, socialtjänst, polis och fritid) samverkar nämnda aktörer för att upptäcka ungdomar i risk för att begå brott eller med ett destruktiv beteende.

Stadsdelsförvaltningens SSPF-koordinatorer arbetar för att tidigt fånga upp dessa barn och unga. De erbjuder ett individuellt stöd till både barnet och föräldern. Stadsdelsförvaltningen erbjuder även riktade föräldraträffar när ungdomar i grupp uppmärksammas som visar på ett normbrytande beteende. Föräldraträffar erbjuds bland annat av fältassistenter, SSPF-koordinatorer och fritidsledare ofta i samverkan med polis och andra delar av socialtjänsten.

Föräldraträffarna syftar till att få igång en föräldrasamverkan och informera om risk- och skyddsfaktorer.

När en medarbetare har en oro eller har upplevt en händelse kopplad till våldsbejakande extremism ska en blankett fyllas i med avidentifierad information. Blanketten skickas till stadsdelsförvaltningens samordnare mot VBE.

Stadsdelsförvaltningens samordnare tillser att blanketten når berörd fackförvaltnings VBE-samordnare. Blanketten utgör ett viktigt verktyg för att VBE-samordnarna vid behov ska kunna följa upp och stötta kring det som inträffat. Blanketten är även ett viktigt underlag för den lokala lägesbilden avseende VBE.

Under 2025 inkom 14 stycken avidentifierade blanketter rörande våldsbejakande extremism från utbildningsförvaltningen. Alla hade koppling till högerextremism. I de fall det rör individärenden görs alltid en orosanmälan från skolan till den stadsdelsförvaltning eller kommun som eleven är folkbokförd i. Inom stadsdelsförvaltningen har fem avidentifierade blanketter inkommit från socialtjänsten där utredning har inletts. Barn och ungdomar kan också utsättas för påverkan från våldsbejakande extremistmiljöer via sociala medier eller spelplattformar. En riskfaktor som observerats är hur isolering bland unga spelare kan leda till att de hamnar i forum där antidemokratiska åsikter och desinformation frodas.¹ Dessa fenomen är något som inte är Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsområde undantaget och som därför behöver tas i beaktan.

Våldsbejakande extremistiska grupper bygger sin ideologi på ett avståndstagande från demokratiska principer och använder våld som ett medel för att nå sina mål. En del av deras strategi är att begränsa medborgares möjlighet att utöva sina demokratiska rättigheter, vilket syftar till att destabilisera samhällsordningen.² Därför finns det en ökad risk för att extremistiska yttringar kommer att förstärkas i samband med valet 2026. Dels för att polariserade

¹ Sverok, [Extremister i gamingvärlden](#), 2023

² CVE, [Våldsbejakande extremism](#), 2025

samhällsfrågor som migration och trygghet står högt på dagordningen och dels för att valkampanjer ofta skapar en ”vi mot dem”-dynamik.

Högerextrema grupper försöker också etablera sig inom fotbollens supportergrupper genom symboler, hälsningar och våldsinslag. Även om högerextremism inte dominerar supporterkulturen i stort, utgör dessa grupper ett potentiellt hot genom att använda supporterled som rekryterings- eller agerandeplattformar. För att motverka detta krävs ökad medvetenhet och aktiva åtgärder från klubbar, supportrar och samhället i stort.³

2. Finns det tydliga rutiner och kompetensstöd för medarbetare att agera vid signaler om radikalisering, inklusive i digitala miljöer?

För att säkerställa Stockholms stads förmåga att förebygga och motverka våldsbejakande extremism har kommunfullmäktige beslutat om stadsövergripande riktlinjer inom området. Nya riktlinjer antogs i juni 2024. På stadens intranät finns webbutbildningar, utbildningsmaterial, rutiner, stöddokument, mallar samt kontaktuppgifter som stöd i arbetet. Kommunstyrelsen ansvarar för att detta innehåll löpande uppdateras utifrån ny kunskap som utvecklas såväl inom staden som på nationell nivå.

Stadsdelsförvaltningens samordnare mot VBE sprider omvärldsbevakning på området två gånger i månaden till chefer och medarbetare. Dessutom har stadsdelsförvaltningen startat upp ett förvaltningsövergripande internt nätverk mot VBE. Syftet med nätverket är att stärka stadsdelsförvaltningens gemensamma kunskap och beredskap samt att underlätta intern samverkan inom området. Under 2025 genomförde 25 medarbetare den grundutbildning i VBE som staden tillhandahåller. Stadsdelsförvaltningen kommer under 2026 att fortsätta följa upp antalet som genomför utbildningen.

I de fall klistermärken eller klotter uppmärksammas i stadsdelsområdet så ska dessa dokumenteras och felanmäls i Tyck till-appen. Klotter ska saneras inom 24 timmar. När medarbetare upptäcker klotter eller klistermärken av VBE karaktär meddelas stadsdelsförvaltningens VBE samordnare som då registrerar dessa i det digitala rapporteringssystemet Pointsurvey. Det möjliggör att eventuella trender och förekomst lättare kan sammanställas.

³ StudioExpo, [Högerextremism på läktaren](#), 2025

3. Hur säkerställs att kommunala lokaler och träningsytor inte utnyttjas av grupper med koppling till våldsbejakande extremism?

Kommunfullmäktige fattade den 31 maj 2021 beslut om riktlinjer för upplåtelse av lokaler samt fördelning av förenings- och kulturbidrag. I dessa riktlinjer anges att nämnder som ansvarar för att dela ut sådana bidrag eller upplåter lokaler ska inkludera ett demokrativillkor i sina riktlinjer eller i sina handläggningsrutiner. Syftet med demokrativillkoret är att säkerställa att varken bidrag beviljas eller lokaler upplåts till föreningar eller organisationer vars verksamhet strider mot samhällets grundläggande värderingar, såsom respekten för alla människors lika värde samt individens grundläggande fri- och rättigheter.

Stadsdelsförvaltningen erbjuder i dagsläget möjligheten för föreningar och privatpersoner att hyra lokaler i Östberga Kulturhus. Stadsdelsförvaltningen utreder för närvarande möjligheten att upplåta andra lokaler till föreningslivet.

Idrottsförvaltningen som sköter driften av idrottshallar, idrottsplatser och utegym arbetar aktivt med frågan genom att deras ambulerande tillsynsvaktmästare ronderar hallarna och ser över bokningar. Internt sker en nära samverkan mellan säkerhetssamordnare och bokningsenheten för att se över bokningar. Det finns ett nytt bokningssystem i drift där privatpersoner måste legitimera sig med BankID vilket bidrar till att idrottsförvaltningen får rätt identitet på de som bokar lokal. I bokningsbekräftelsen framgår också demokrativillkoren.

Barnrättsperspektiv

Enligt FN:s barnkonvention och artikel 6 innebär att barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling, vilket innefattar en trygg och säker uppväxt. De arbetssätt som beskrivs i skrivelsen, såsom samverkan inom SSPF med tidig identifiering av normbrytande beteende samt stödinsatser till barn och deras vårdnadshavare, bidrar till att stärka förutsättningarna för en sådan utveckling ska brytas. Barn har enligt artikel 19 i FN:s barnkonvention rätt till skydd mot alla former av våld, skada och utnyttjande. Rutiner såsom skyldigheten att göra orosanmälningar vid misstanke om att ett barn far illa samt tillgången till kompetensstöd och utbildning för medarbetare bidrar till att säkerställa att barn i utsatta situationer uppmärksammas och får stöd i ett tidigt skede. Detta stärker förutsättningarna för att skydda barn från skadliga miljöer och påverkan.

beskrivs med fokus på tidig upptäckt, samverkan mellan berörda aktörer och stöd till barn och deras vårdnadshavare, bedöms sammantaget syfta till att tillgodose barnets bästa genom att främja trygghet, förebygga risker och skapa förutsättningar för en god utveckling.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsförvaltning

Jenny Johansson
Avdelningschef
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsförvaltning

Bilaga

Skrivelse (L) om oro för rekryteringsförsök till så kallade aktivklubbar.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2026-05-06
Jenny Johansson, Avdelningschef	2026-05-06